

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna

Abonamentul:

Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei. — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate, nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Elada eliberată

Contemplam deunăzi, într'un album întocmit pe vremea când învățam greacă în grădinile de portocali de sub Acropolea Atenei, silueta Olimpului. Un prieten drag, care privea fotografia peste umărul meu, nu se putu stăpâni să dea glas, înfiorat, admirației sale:

— E superb!

— Seamănă cu toate piscurile de munte — i-am răspuns eu — și cu toate acestea Olimpul e unic. L-am văzut aievea, într'o dimineață de August (era în 1934), de pe puntea vasului de pasageri „Macedonia”, care mă purta printre insulele Egeei dela Pireu la sfântul Munte Athos. Muntele părea că trăiește, deși zeii au murit de mult. Mi-a dat fiori, ca și fie acum, prietene fidel. Negurile Mitologiei antice, cari au umplut cu splendorile unei arte fără egal Elada toată, molipsind întreg bazinul mediteranean dela coloanele lui Hercules și până'n buza Indului, din Macedonia la Nil și de pe litoralul Pontului Euxin până'n Cirenaica, au coborât de pe această culme, încărcată de mister, pe muchea căreia se răsfațau oarecând ospețele zeilor.

Setea cu care sorbiam priveliștea miniaturală din albumul anilor de studenție, nu era întrecută decât de bucuria pe care am avut-o aflând tocmai în ziua aceea că Olimpul e iarăși liber. Abia atunci am simțit că jugul care îndoise grumazul Eladei ani de zile, fusese îndepărtat pentru totdeauna.

Căci Olimpul e chintesența culturii clasice grecești, așa cum Areopagul din Atena — ale cărui lespezi destul de bine conservate au fost mărturie la memorabila desbatere dintre stegarii a două lumi, pe care o reține sumar sfântul medic evanghelist Luca în capitolul 17 al cărții Faptelor Apostolilor — reprezintă triumful geniului creștin asupra spiritualității antice.

Suferințele cari au hărăzit Eladei zorile libertății, au fost îndelungate și costisitoare. Înalt Prea Sfințitul Damaschin, arhiepiscopul Atenei și primatul bisericii ortodoxe eline, le-a recapitulat sumar în ziua intrării trupelor britanice în Atena: 40.000 ostateci executați de trupele de ocupație (germane, italiene și bulgare), aproape o jumătate de milion de oameni morți de foame, 90% din copiii Greciei atinși de tuberculoză pe urma inaniției, sate rase de pe fața pământului, cu populație cu tot, în urma unor acte de ne-supunere la poruncile haine ale cotropitorului, orașe prefăcute în ruină de bombardamentele fasciste (Larissa), monumente istorice de neînlocuit nimicite (turnul celebru al catedralei Sfânta Sofia din Salonic), și multe alte.

Când au început aceste suferințe, toată lumea știe. Hămesițele poftite imperialiste ale lui Mussolini și Ciano zac la obârșia tragediei Greciei. După ce invadaseră Albania lui Zogu, diviziile cu nume sonore ale fascismului italian au fost împinse peste frontiera Greciei. Și atunci, s'a văzut încă odată cum un popor mic, dar în-suflețit de duhul eroilor cari s'au bătut la Termopile, știe să-și apere libertatea națională și intangibilitatea pământului străbun. Plimbarea militară scontată de cămășile negre s'a transformat într'o adevărată catastrofă. Trupele grecești, inferioare ca număr și sumar echipate, cuceriseră o bună parte din Albania, amenințând la un moment dat să asvârle pe agresor în Adriatică. Europa a râs cu hohote când un post de radio a avut inspirația de-a împărtăși, pe calea undelor, textele buletinelor oficiale ale Comandamentelor fascist și grec asupra mersului operațiunilor de războiu, ca emițând amândouă „de undeva din... Italia” (?!). (Cunoașteți formula de rigoare!).

Dar elanul eroicelor trupe ale Generalului Papagos a fost strivit de evoluția ulterioară a evenimentelor. Armatele lui Hitler, pornind din Bulgaria și Jugoslavia, au scăpat dela înec diviziile

de cămăși negre comprimate pe un spațiu redus în Albania, după ce însăși prezența lui Mussolini pe tron nu mai putuse modifica situația desnădăjduită în care le aduseseră Grecii. Axa Roma-Berlin funcționa ireproșabil — nimic de zis! Au trebuit să fie puse'n linie de bătaie forțele a două imperii pentru ca îngenuncherea Greciei să devină posibilă. Pretextele invocate de nemți în sprijinul intervenției lor armate împotriva Greciei, au fost penibile chiar pentru agresor. Odată cu imbarcarea corpului expediționar britanic, care s'a bătut frumos în Grecia, țara a rămas fără ocrotitor și fără pâine. Englezii au promis, însă, că se vor întoarce, și deliranta manifestație de simpatie care a fost făcută deunăzi regimentelor de parașutiști blindați ce se scurgeau prin piața Sintagma din Atena, vestea lumii întregi că zăvorul care oprea accesul argonauților pe undele Mediteranei, a fost sfărmat.

Masiv ca veșnicia, Olimpul își despletește majestuos negurile încărcate de mister. Parcă răsuflă ușurat și el, ca un moșneag ajuns la capătul drumului: Elada e iarăși liberă.

Trăiască Elada, cât gloria ei care nu știe de moarte!

GRIG

Casa Majestății Sale Regelui

Comunicat

București 1 — Mareșalul Curții Regale comunică:

În 31 Oct., Majestatea Sa Regele a primit în audiență de lucru pe dnii: General de Corp de Armată Adjutant Sănătescu Const., președintele Consiliului de Miniștri și ad-interim la Economia Națională și Finanțe; General de Corp de Armată Racoviță Mihail, Ministru de Război, General de Brigadă Eftimiu Const., Ministrul Lucrărilor publice și al Comunicațiilor, Vice-Amiral Georgescu Ion, Ministru Subsecretar de Stat pentru Marină și General Gheorghiu Ermil, Ministru Subsecretar de Stat pentru Aviație.

La 40 mile de Budapesta

Moscova 1 — Trupele sovietice de blindate și infanterie, înaintând dinspre Est și Sud-Est, se află la 40 mile (60 km.) de Budapesta.

Represiuni aspre

Știri din Praga semnalează că asupra Protectoratului s'au abătut represii din cele mai aspre; sute de cehi sunt arestați în orașele Boemiei și Moraviei; între ei se găsesc numeroși ofițeri din fosta armată cehoslovacă. În special tineretul și foștii soldați cehi sânt trimiși la muncă de război în Germania.

Sărbătoarea Turciei

Poporul turc a serbat zilele acestea a 21-a aniversare a proclamării republicii.

Schimbarea miraculoasă a Turciei în acest răstimp, în care viața națională s'a desfășurat cu pași repezi și a chemat poporul la o renaștere, este opera omului providențial Atatürk, care a ridicat țara sa în șirul națiilor civilizate ale lumii. Urmașii săi la președinția republicii, calcă pe urmele vrednicului lor înaintaș, asigurând dezvoltarea mai departe a tinerei republici otomane.

ȘTIRI mărunte

Moscova 1 — Dl Kalinin, președintele URSS, a primit la Kremlin pe glorioșii comandanți ai fronturilor din Balcani și Carelia, Tolbukin și Merețcov, înmânându-le însemnele de mareșali ai URSS.

Belgrad 1 — Între Mareșalul Tito și dl Subasici au loc întreveneri în scopul formării unui guvern al Jugoslaviei unite.

Paris 1 — Dl Churchill va face în curând o vizită de curtuozie la Paris, probabil în ziua de 11 Noembrie a. c.

Londra 1 — Mandatul actualului Parlament britanic a fost prelungit pe încă un an.

Moscova 1 — Trupele sovietice au străbătut în Prusia Orientală cel mai puternic dispozitiv defensiv întâlnit de ele în cursul acestui război.

Invățătura zilei

Și dacă am murit împreună cu Hristos, credem că împreună cu dânsul vom și viețui.

Romani 6, 8

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:
Joi 2 Nov. — M. Achindin
Vineri 3 Nov. — M. Acepșina

LOCALE

† **Maria P. Cosma**, marea și vrednică fiică a Neamului nostru, a încetat din viață, în ziua de 31 Oct. 1944, la Sibiu. Măine vom anunța ziua și ora funeraliilor.

Institutul de Istorie Națională din Cluj Sibiu și Secțiunea istorică a „Asociațiunii” își începe activitatea pe anul școlar 1944/1945 azi 1 Noemvrie 1944, prin comunicarea d-lui prof. I. Lupaș, cu subiectul: *Din corespondența slavistului V. Jagic cu Ioan Bogdan*. Ședința se va ține la ora 5 d. m. în sala de ședințe a „Asociațiunii”.

POȘTA REDACȚIEI

Pr. I. I. S. în S. Unul a apărut ieri, al doilea nu-l putem folosi.

Când se va sfârși războiul?

— O declarație a d-lui Churchill —

Londra 1 — D-l Winston Churchill, premierul Marelui Britannie, a făcut ieri, în Camera comunelor, o declarație privitoare la data când se va sfârși războiul împotriva Germaniei naziste.

Dsa s'a arătat foarte rezervat, și de astă dată, în ce privește această chestiune. S'ar putea întâmpla ca nici de Crăciun 1944 și nici de Paști 1945 campania din Germania să nu se isprăvească.

D-l Churchill a finut să adauge, însă, că cercurile militare competente sunt mult mai optimiste în această privință.

Declarația premierului englez a fost primită cu vie simpatie de către membrii Camerei comunelor.

Situația ucenicilor români din Germania

Până în prezent nu se știe nimic de soarta ucenicilor români plecați în Germania, sub paravanul specializării. Este foarte explicabil, ca mamele acestor vlăstare să se intereseze de soarta lor și să întrebe Guvernul dacă a luat vreo măsură în această privință.

Arestarea Generalului Radu Korne

București 1 — Ziarele de azi anunță că după multe și inexplicabile ezitări, Generalul de Brigadă Korne Radu, din Cavalerie, a fost arestat.

Generalul Korne este acuzat că — lacom după decorații — a jertfit fără nici o cruțare trupele unei Divizii de Cavalerie în lupta împotriva URSS, pentru a fi pe placul nemților. Pe vremea aceea Colonel, a fost avansat „la excepție” General de Brigadă și decorat cu cele mai mari ordine militare române și germane.

Un fenomen ciudat

Se știe că Heinrich Himmler, temutul șef al Gestapoului, care cumulează actualmente funcțiunile de ministru de interne al Reichului, conducător suprem al gărziilor SS și comandant al armatei germane din interior, a organizat împreună cu ministrul propagandei Dr. Joseph Goebbels niște gărzi populare de asalt („Volkssturm”), cu misiunea de-a opri invadarea teritoriului german de către trupele aliate, iar acolo unde e cazul, de-a le ataca pe la spate.

Asta, din încredințarea lui Hitler, firește. „Volkssturm”-ul are o misiune ingrată. I-a precizat-o Himmler, când a spus (cităm din memorie, după înregistrările pe discuri ale postului de Radio Londra): „Toți bărbații din Reich, bătrâni și copii (tinerii sunt pe front; nota noastră), vor trebui să la armele împotriva crotopitorilor, iar de va fi nevoie, femeile și fetele noastre le vor urma pilda.

Vom face o redută din fiecare oraș, din fiecare sat, din fiecare casă, din fiecare tufă. Când inamicul va fi pătruns în interior, ca lupii codrului ne vom repezi asupra lui, atacându-l pe la spate”.

Autentic! Numai că aceste formații ale disperării nu sunt agreate nici de popor, și nici de armata regulată.

Dovezi? Gauleiterii germani primesc mereu scrisori de amenințare. Cel din Prusia Orientală — îl chiamă Koch — strigă după ajutor. Și ajutorul i-a fost trimis. Dar cu ce roade?

Iată câteva? În zece minute, trupele sovietice au distrus până la ultimul om trei batalioane de „Volkssturm”, fără ofițeri, căci aceștia au luat-o la sănătoasa din vreme, conform ordinului comandamentului suprem, care-i obligă să se cruțe, ca să nu se descompliceze cadrele de conducere a operațiilor.

În alt sector din Prusia Orientală s'a ajuns la o ciocnire sângeroasă între unități de „Volkssturm” și formațiuni ale armatei regulate. Pe teren au rămas 150 de morți.

Să fie la mijloc o eroare? ...sau instrucția deficitară pe care au primit-o bătrânii și copiii din „Volkssturm”? ...sau vreo indispoziție a ostașilor încercați față de această armată de strănsură care e trimisă la moarte sigură de șefii naziști?

Oare de ce mai luptă Germania? Nu ironizăm! Deplângem însă soarta acestui popor, care ar mai putea salva ceva, dacă ar pune pușca jos...

...Sau ar întoarce-o împotriva celor ce-l transformă în carne de tun. Căci un lucru e sigur: Națiunile Unite nu vor moartea păcătosului.

Victorie asigurată

În ciuda faptelor reale, dovedite de trupele aliate, propaganda liderului Goebbels continuă să asigure poporul german că dacă va continua măcelul, victoria le va fi asigurată.

Pe cât de asigurată este această victorie promisă, o putem vedea din următorul rezultat:

Generalul Schneckengerber, căzut în luptele pentru eliberarea Belgradului, este al 124-lea general german pe care Hitler l-a pierdut dela începutul lunii Iunie, iar în ultimele zile au mai căzut câțiva.

Că aceasta va constitui — în limbajul lui Goebbels — o victorie sigură pentru poporul german, se prea poate, dar noi deocamdată ne găsim în fața unor pierderi sigure.

Credem că nu peste mult timp și poporul german va putea descoperca socotelile dezastruoase în care s'a încalcit atât de mult vorbărețul Goebbels cu întreaga clică al celui de-al treilea Reich.

Lupte de stradă la Zagreb

Belgrad 1 — Dela Marele Cartier al mareșalului Tito se anunță că în orașul Zagreb, capitala Croației, se dau lupte crâncene de stradă.

Trupele de patrioți jugoslavi au răzbit până în centrul orașului.

Căderea Zagrebului, în aceste condițiuni, este iminentă, — ceea ce însemnează că una din redutele cari mai întârzie joncțiunea forțelor sovietice și jugoslave cu trupele anglo-americane ce operează în Nordul Italiei, va fi anihilată.

Întoarcerea la posturi

Comisariatul pentru administrarea Transilvaniei eliberate înștiințează corpul didactic secundar și primar, doritor de-a se înapoia neîntârziat la posturile avute în 30 August 1940, să-și înainteze cererile la Inspectoratul Școlar Regional din Alba-Iulia până cel mai târziu în 15 Noemvrie 1944. Prezentarea la post se va face prin chemări individuale.

Cereri de suplinire se înaintează în acelaș loc, până la aceeaș dată.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiilor desfășurate în 31 Octomvrie:

În Ungaria de Nord-Est, trupele române în strânsă cooperare cu trupele sovietice, au reușit să înfrângă peste tot rezistențele inamice și să se apropie pe un front larg de Tisa.

Mai multe localități au fost cucerite.

Între Dunăre și Tisa, forțele sovietice și trupele române au reușit să pătrundă adânc în dispozitivul inamic din zona Kecs-kemét.

Frontul din Apus

Londra 1 — Bătălia din SV Olandei se apropie de sfârșit. Germanii se retrag în desordine peste Meusa. Trupele britanice au atins acest râu la Nord de Tilburg. După lichidarea întregii garnizoane din irsula Beveland, a început atacul asupra garnizoanei din Walcheren.

În Italia, forțele aliate au extins capul de pod de peste râul Romco.

INTERNE

București 1 — Ministerul Afacerilor interne face cunoscut că ultimul termen de înscriere a cetățenilor sovietici în vederea repatrierii lor, a fost fixat pe data de 15 Noemvrie a. c.

București 1 — Toți proprietarii autovehiculelor ridicate în scopuri militare sunt invitați să facă declarații scrise la autoritățile de resort.

Hotărârile Consiliului de Miniștri

București 1 — Consiliul de Miniștri s'a întrunit ieri sub președinția d-lui General de Corp de Armată Adjutant Constantin Sănătescu. Au participat titularii departamentelor și d-nii Miniștri de Stat Iuliu Maniu și Const. I. C. Brătianu.

Consiliul a luat act de expunerea d-lui General de Corp de Armată Racoviță Mihail, ministru de războiu, asupra mersului operațiilor militare.

În prezența d-lui Ion Christu, Ministru plenipotențiar și președintele Comisiei pentru aplicarea armistițiului, Consiliul a hotărât ca ostașii noștri cari luptă peste graniță, să fie aprovizionați cu monedă adecvată situației.

D-l Dimitrie Negel, Ministrul Agriculturii și Domeniilor, a comunicat că situația însămănțărilor s'a îmbunătățit în parte în toată țara.

Consiliul a luat din nou în considerare situația Românilor și Evreilor din Transilvania de Nord, deportați la muncă în interiorul Ungariei și în Germania. În cazul când intervenția Comitetului central al Crucii Roșii, în favoarea lor, va fi ineficace, se va proceda la represalii împotriva nemților și ungurilor din România.

Consiliul a rezolvit apoi lucrări curente.

Aseară, aviația britanică a efectuat încă două atacuri aeriene asupra Coloniei. În 4 zile a fost aruncate asupra acestui oraș peste 9000 tone de bombe. Nici un avion britanic nu lipsește.

Frontul din Răsărit

Londra 1 — În Prusia Orientală continuă puternice dueluri de artilerie.

Pe frontul ungar, armatele sovietice au realizat o largă pătrundere între Dunăre și Tisa și înaintează în direcția Budapesta. Pătrunderea este în prezent de 70 km. O altă forță sovietică, venind din Sud, se îndreaptă spre acelaș obiectiv. Au fost cucerite peste 200 localități, între care și orașul Nyiregyháza.

Frontul din Balcani

Londra 1 — Trupele de patrioți au eliberat Coriza, cel mai mare oraș din Sudul Albaniei, și alte trei orașe.

În Atena, primul ministru a pus capăt mișcărilor de rezistență. Resturile de germani sunt izgonite de pretutindeni.